

<http://physicsweb.org/article/news/6/3/13>

2002/03/18

ویلی‌بالد ینچکه 1911 تا 2002

ویلی‌بالد ینچکه [1] (مؤسس مرکز پژوهشی دزی [2] در هام‌بورگ) هفته‌ی پیش در نودساله‌گی مرد. ینچکه از 1959 که این آزمایش‌گاه تأسیس شد، تا 1970 مدیر آن بود. هم‌چنین از 1971 به مدت پنج سال رئیس سیرن [3] (آزمایش‌گاه فیزیک ذرات اروپا) بود. ینچکه تا زمان مرگش فعالانه در دزی و دانش‌گاه هام‌بورگ مشارکت داشت. حالا 3400 دانش‌پیشه از 35 کشور، در دزی مشغول کار اند.

ینچکه در میانه‌ی دهه‌ی 1950 در دانش‌گاه هام‌بورگ مشغول تدریس شد. او علاقه‌مند شد یک مرکز پژوهشی فیزیک ذرات را بیندازد، همان که بعداً اسمش سینکروترون‌الکترون آلمان [4] یا دزی شد. ینچکه مدیر فیزیک تجربی در دانش‌گاه هام‌بورگ شد و ارتباط بین دانش‌گاه و دزی را تقویت کرد، چنان که سرانجام مؤسسه‌ی فیزیک‌لیزر دانش‌گاه به محل دزی منتقل شد.

دزی یک سنت مطالعه‌ی فیزیک ذرات بنیادی، و در عین حال استفاده از تابش سینکروترون حاصل برای پژوهش‌های کاربردی‌تر به وجود آورد. در اواخر دهه‌ی 1960، ینچکه طرح‌ی برای ساختن حلقه‌ی انبارش الکترون-پزیترون دُریس [5] (باز هم در دزی) پیش نهاد. این حلقه در 1974 به راه افتاد.

آلبرشت واگنر [6] (رئیس هیئت مدیره‌ی دزی) گفت: ”بدون ویلی‌بالد ینچکه، دزی ساخته نمی‌شد. خبره‌گی‌ش در مذاکره، پافشاری‌ش، و تصمیم‌های دوراندیشانه‌اش پایه‌های دزی را بنا کردند؛ و روحیه‌ی جمع‌ش هنوز هم بر روش رهبری دزی مؤثر است.“

[1] Willibald Jentschke

[2] DESY

- [3] CERN
- [4] Deutsches Elektronen-Synchrotron
- [5] DORIS
- [6] Albrecht Wagner